

Nuorten asunnottomuus ja yhteistyö oppilaitosten kanssa

Opinto-ohjauksen aamukahvit 4.9.2026

Mikko Hytönen & Hanna Kettunen

Ympäristöministeriö

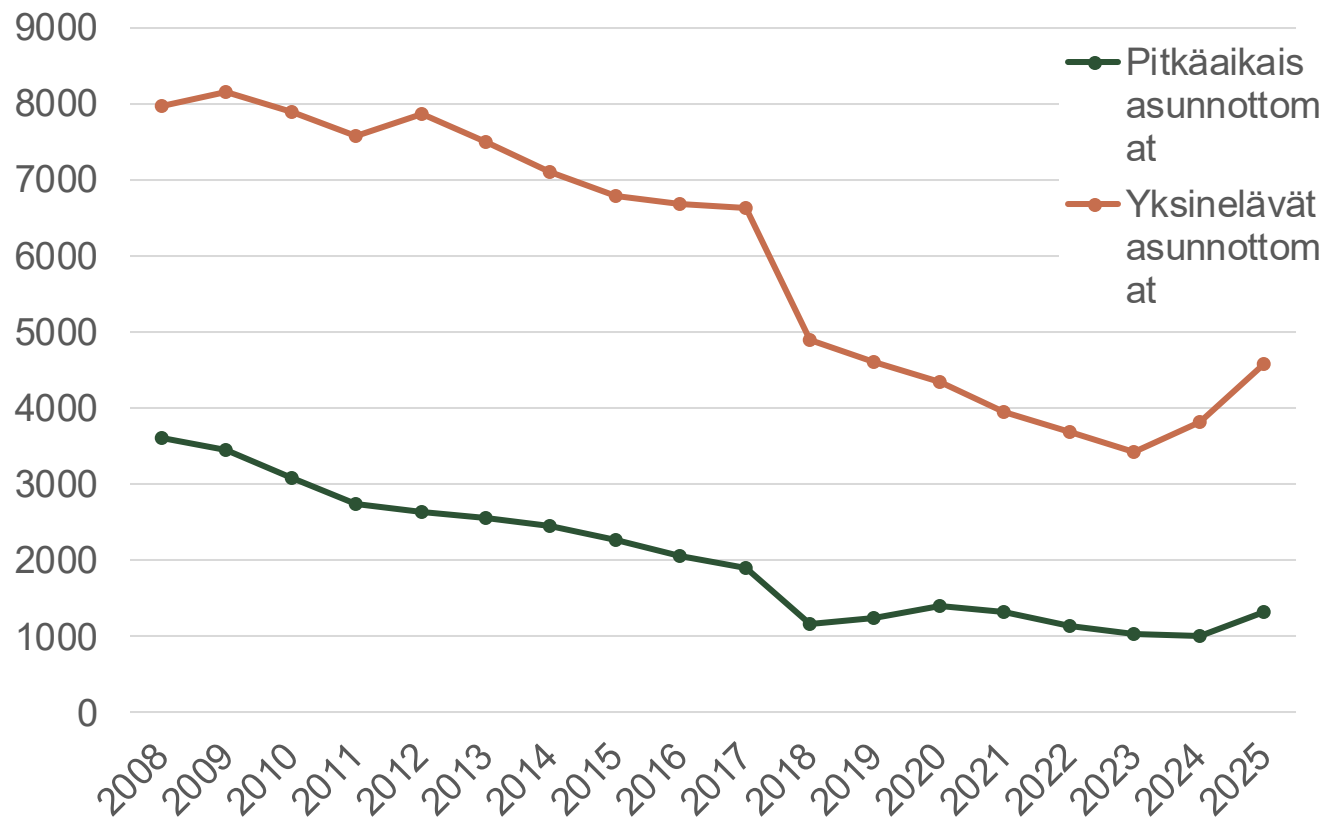
Asunnottomien määrä nousi 20 % edellisvuodesta

Yksineläviä asunnottomia
15.11.2025:
4579

Muutos vuodesta 2024:
+773
20 %

Pitkäaikaisasunnottomia:
1306

Muutos vuodesta 2024:
+294
29 %

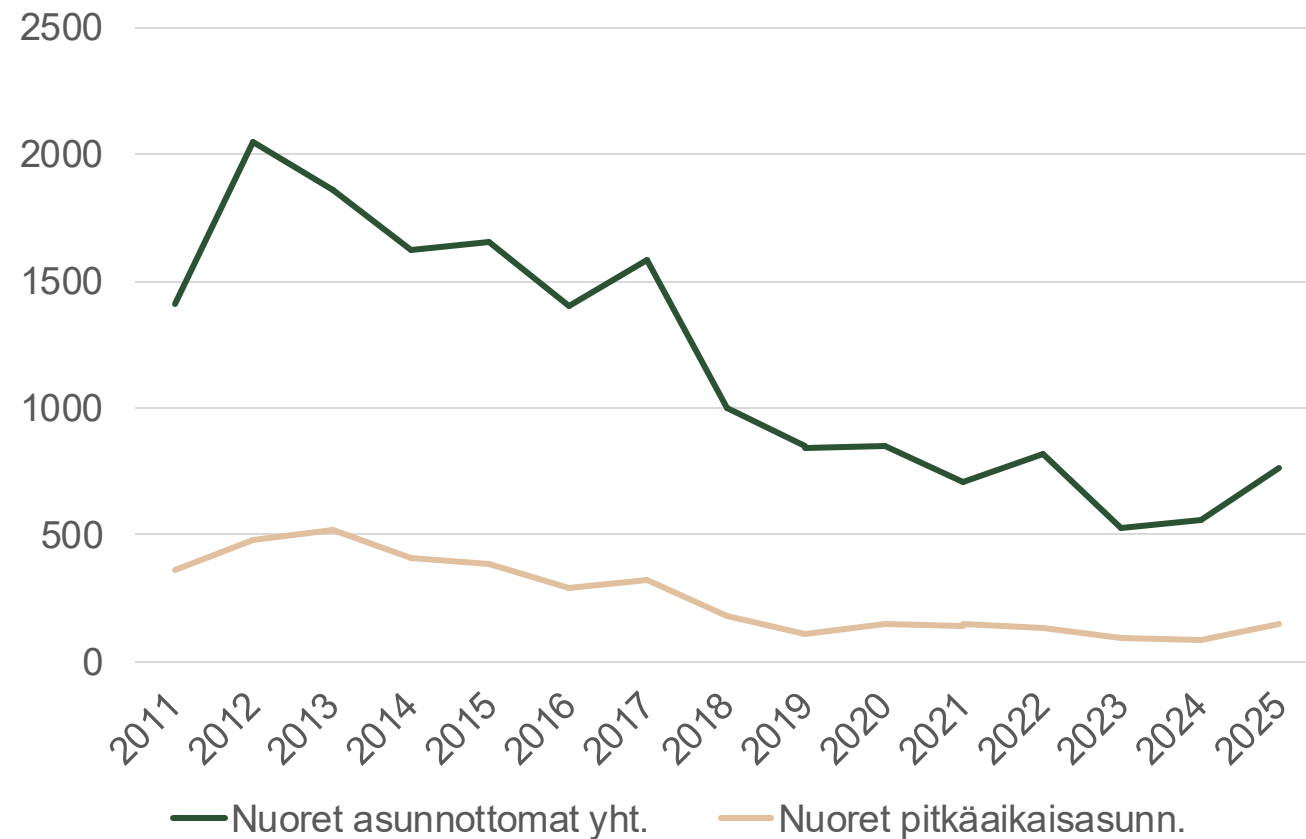

*Helsinki tarkensi tilastointitapaansa vuonna 2018, ja siksi luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempiin vuosiin.

Nuorten asunnottomien määrä nousi lähes 40 % edellisvuodesta

2025 nuoria
asunnottomia: **761**
+206
37 %

2025 nuoria
pitkäaikais-
asunnottomia: **147**
+60
69 %

Lähde: [Asunnottomat 2025](#)

Vastaajien kertomia syitä asunnottomuuden kasvuun

- sosiaaliturvaa koskevat muutokset
- elinkustannusten nousu
- asumiskustannusten nousu sekä epäsuhta vuokratason ja Kelan hyväksymien asumismenojen välillä
- työttömyyden kasvu
- talousvaikeudet, vuokranmaksun ongelmat ja maksuhäiriömerkinnät
- päihde- ja mielenterveysongelmien lisääntyminen

Ohjelma pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi vuoteen 2027 mennessä

- Ohjelma asetettu hallitusohjelman mukaisesti 19.12.2023

Hallitus käynnistää välittömästi ohjelman pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi. Vahvistetaan valtion, hyvinvointialueiden ja kuntien välistä yhteistyötä ja toimivien käytäntöjen jakamista asunnottomuuden ehkäisemisessä ja poistamisessa.

- Ohjelmaan kutsuttu yhdeksän suurinta kaupunkia ja niitä vastaavat hyvinvointialueet
- Tavoitteena pitkäaikaisasunnottomuuden poistaminen, kaupunkien ja hyvinvointialueiden yhteistyön parantaminen (rakenteet, verkostot, toimintamallit ja prosessit)
- Hallituskaudelle varattu n. 10M€, hankkeet aloittaneet helmi-maaliskuussa 2025
- Asunnottomuuden poistamisessa otetaan huomioon **erityisesti nuoret asunnottomat** ja edistetään nuorten

Oulu – Pidä Kämppäs

- Pidä kämppäs -toimintamalli on toteutetaan Oulussa verkostoyhteistyönä. Kiertueen koordinoijana on toiminut usean vuoden ajan **Byströmin Ohjaamon nuorten tieto- ja neuvontapalvelu**. Nuorisopalvelut ovat olleet alusta asti kokoavana toimijana verkostossa.
- Toimintamallin tavoitteena on **vähentää ja ennaltaehkäistä erityisesti 2. asteen opiskelijoiden asumisen ongelmia kuten häättöjä, velkaantumista ja opintojen keskeytymistä**.
- Toimintamalli muodostaa syksyyn eli **lukuvuoden alkuun painottuvan kiertueen, joka pitää sisällään oppitunteja ja messuja**.
- Verkoston tarkoituksena on tehdä saatavilla olevat **palvelut ja tukimuodot nuorille tutuiksi**, ja opettaa muun muassa **vuokra-asumiseen liittyvistä velvoitteista ja oikeuksista**.

- [Ennaltaehkäisevä toimintamalli nuorten asumisen ja opiskelun haasteisiin | Innokylä](#)

Pidä KÄMPPÄS

JYVÄSKYLÄ

Ma 31.8.2026

GRADIA

KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

Opiskeluhoolto

KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

Koti
kaikille -hanke

KESKI-SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

KESKI-SUOMEN
PELASTUSLAITOS

Jyväskylän Pidä kämppäs –tapahtuman pilotti

Kohderyhmä: nuoret miehet

Tavoitteena: Jakaa tietoa ja saada nuoria kiinnostumaan asumisen ja talouden teemoista

Tarkoitus: Ennaltaehkäistä velkaantumista, asumis- ja vuokranmaksuhäiriöitä, häättöjä, asunnottomuutta

- **Keskeistä yhteistyö 2.asteen oppilaitoksen oppilashuollon (kuraattori + psykologi) kanssa sekä oppilaitoksen kahden koulutuspäällikön kanssa**
 - Päivän organisoinnista sopiminen
 - Oppilaiden ohjaus tapahtumaan
 - Pilottiin otettiin mukaan **2. vuoden opiskelijaryhmiä**, niiltä koulutusaloilta, joissa nuoret miehet ovat edustettuina
- Muut toimijat keskeisessä roolissa tapahtuman sisällöntuottamisessa
- **Tapahtuma on osa opiskelijoiden opintoja** – läsnäolo varmistetaan leimapassilla

!Massit ja neliöt!

Asumis- ja rahataidot toisella asteella – Vantaan kiertue 2026

Monialainen asumis- ja rahataitojen kiertue toisen asteen oppilaitoksiin pilotoidaan syksyllä 2026

Tavoitteena **tukea nuorten itsenäistymistä ja ennaltaehkäistä asumisen ja raha-asioden haasteita**

VAKE

Vantaa

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Massit ja neliöt kouluvierailu pähkinäkuoressa

Massit ja Neliöt tukee nuoria hyvä arjen perustaidoissa:

- Miten löytää itselle sopiva koti ja pitää siitä huolta
- Miten hallita ja suunnitella rahankäyttöä
- Mistä saa apua ajoissa, jos asumiseen tai rahaan liittyy haasteita

Toteutus: Kiertue **Varian kampuksilla oppilaitoksissa osana hyvinvointiviikkoa**. Nuoret saavat tietoa esimerkiksi vuokra-asumisesta, taloudenhallinnasta, asumisturvallisuudesta ja arjen taidoista.

Sisältö: Luentoja, toiminnallisia pisteitä, joissa kohdata alueen ammattilaisia, kuten asumisneuvoja, Ohjaamon työntekijöitä, järjestötyöntekijöitä ja opiskelija-asuntojen edustusta (esim. vuokralaisen oikeudet ja velvollisuudet, kotivakuutus, huoltotyöt, raha-asoiden priorisointi).

Espoo – Mun Kämppä

- Hankkeessa on yhdessä Omnian koulukuraattoreiden kanssa **työstetty toisen asteen oppilaitoksiin kohdistuvaa, pienimuotoista ”Mun Kämppä” -kiertuetta**. Näin nuorille voidaan tarjota matalalla kynnyksellä ennaltaehkäisevää asumisvalmennusta.
- Jalkautumiset tehdään syksyllä 2026 valtakunnallisen **”Hyvinvointi virtaa” -viikolla Omnian Tapiolan, Espoo keskuksen ja Leppävaaran toimipisteisiin**. Tarkoitus on, että koko kiertueeseen tai yksittäiseen tapahtumaan osallistuisi hankkeen lisäksi Espoon kaupungin asumisneuvonta sekä sosiaalipalveluiden ja talous- ja velkaneuvonnan asiantuntijoita.
- Nuorilla on parituntisilla, aulatiloissa järjestettävillä minimessuilla mahdollisuus kysyä toiminta-/esittelypisteellä itseään askarruttavista asioista. Kiertue tarjoaa myös mahdollisuuden jakaa nuorille tietoa hankkeen tekemästä **”Muuttajan muistilistasta”** sekä esitellä hankkeessa tehtyä, syksyllä 2026 julkaistavaa asumisinfo-sivustoa.
- Eri toimijoiden yhdessä järjestämät tapahtumat tukevat myös asunnottomuustyön ekosysteemin rakentumista.

Turku – Pidä Kämppäs

- Pilotoinnit suunnattiin Turussa **2. asteen ammattioppilaitoksiin.**
- Pilotointeja on tähän mennessä toteutettu yhdessä oppilaitoksessa ja syksyille 2026 on sovittu pilotoinnit kolmeen eri koulutaloon.
- Pidä kämppäs! -malli sisältää Turussa Oulua mukaillen n. tunnin kestävän luennon sekä n. tunnin pituiset minimessut. Lisäksi luentoa varten **tehtiin media-alan opiskelijoiden kanssa yhteistyössä nuorten haastatteluvideo, missä vanhemmat nuoret kertovat omista itsenäistymisen kokemuksistaan.**
- Työryhmä myös suunnitteli yhdessä media-alan ammattiopiskelijoiden kanssa messuilla jaettavaksi Pidä kämppäs! -esitteen, johon on koottu Turun palveluita asumiseen ja raha-asioihin liittyen.
- Koulujen puolelta **tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat olleet koulutuspäälliköt sekä kuraattorit.** Olemme saaneet kiitosta siitä, että koulun tehtävänä on tarjota pilotoinnille aika, paikka ja oppilaat; toteutus on näin kouluille vaivaton kun kaikesta muusta huolehtii työryhmä.

Muuta asunnottomuus -teemaan liittyvää

- **Elämän kylä** –malli [Nuortenelämäntilanteen ja asumisen työpaja - Theseus](#)
- *”Toisen asteen opiskelijahuollossa kohdataan myös yhä enemmän asunnottomia opiskelijoita.”* [Sosiaalinen raportti: Lapsiperheköyhyys Helsingissä – Helsingin kaupunki](#)
- **Y-säätiö** esim. tarjonnut asunnottomuustyön sekä asunto ensin -teeman mukaisia koulutuksia ammatillisille oppilaitoksille. HAMKin kanssa vuosittain sovittu koulutus, LABin kanssa pyörii yksi opintokokonaisuus.

Mitä on asumisneuvonta?

- Työtä, joka organisoituu asiakkaan asumisen turvaamisen ympärille: painopisteenä varhainen puuttuminen, varhainen tuki ja asumisen turvaaminen
- Asumisneuvonnan ammattilaisilta voi kysyä neuvoa asumiseen liittyvissä asioissa. Tavoitteena on vuokravelkojen, asumisen häiriöiden ja häätöjen vähentäminen
 - Asumisneuvoja voi auttaa esim. häätöuhkatilanteessa, vuokratilanteen selvittämisessä tai asunnon hakemisessa
- Asumisneuvonta on yleensä lyhytkestoista, matalan kynnyksen ohjausta ja neuvontaa
- Asumisneuvoja tekee yhteistyötä useiden toimijoiden kanssa: sosiaalialan ammattilaiset, vuokranantajat, isännöitsijät jne.
 - Asumisneuvojat saattavat jalkautua muihin palveluihin: järjestöt, palvelutorit, ruokajakelut, oppilaitokset

Kuka järjestää asumisneuvontaa?

- Asumisneuvontaa toteutetaan usein kunnan tasolla tai vuokratotaloyhtiöissä
 - Myös järjestöillä voi olla asumiseen liittyvää neuvontaa
- Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus (Varke) myöntää avustusta kunnille asumisneuvontapalvelun tuottamiseen, kehittämiseen ja laajentamiseen
 - Avustuksiin varattu 2M€
 - Vuonna 2026 avustusta myönnettiin 47 eri kunnan alueelle -> avustuksella työskentelee 102 asumisneuvojaa
 - Koulutusta asumisneuvojille

Asumisneuvonnan innovaatio: Tuusulan asumispakkaus

Tuusulalainen nuori voi saada asumispakkauksen, jos hän on jäänyt ilman koulutus- tai työpaikkaa. Nuori voi olla oikeutettu pakkaukseen myös, jos hänen sosiaalinen tai taloudellinen tilanteensa on vaikea.

Tarvikkeisiin sisältyy muun muassa vuodevaatesetti, jonka on tarkoitus mahdollistaa kunnollinen lepo ja palautuminen.

– Välttämättömien tavaroiden hankintahinta on yllättävän korkea, jos itsenäistyessä ei ole mitään hankittuna, sanoo Tuusulan kunnan asumisneuvoja **Eeva Leppiaho**.

Yksi iso teema on ruokailu ja ruuan valmistus. Kattilalla, paistinpannulla ja -lastalla pääsee jo vauhtiin ruuanlaitossa.

ILTALEHTI

Tuusulan kunta jakaa haastavassa tilanteessa oleville nuorille asumispakkauksia, jotka sisältävät kodin perustarvikkeita.

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus
Centralen för statligt stött bostadsbyggande

Lähde: Iltalehti 25.6.2025

Asumisen opas nuorille

- Kuopion asumisneuvonnassa on laadittu [Nuorten asumisen opas](#)
- Konkreettisia työkaluja omaan kotiin muuttamiseen ja kodista huolehtimiseen

**MUUTTAJAN
MUISTILISTA**

- ☐ Huolehdi vuokravakuus
- ☐ Tee vuokrasopimus
- ☐ Sovi avainten haku
- ☐ Tarvittaessa hae etuudet
- ☐ Hanki sähkösopimus
- ☐ Hanki kotivakuutus
- ☐ Tee muuttoilmoitus Postille
- ☐ Tee muuttotarkastus
- ☐ Tee taloyhtiön muuttoilmoitus

Muuttoilmoituksen voit tehdä sähköisesti Postin sivuilla.

Nuorten asuminen 2025 -selvitys

- Nuorten asumisen tilannetta ja toiveita kartoitettu noin 5 vuoden välein: edelliset selvitykset 2020, 2014, 2011, 2005, 1995 ja 1991
- Kysely syksyllä 2025, kohderyhmänä 18-29-vuotiaat Manner-Suomessa asuvat henkilöt
- Tavoitteena selvittää nuorten asemaa asuntomarkkinoilla, nykyistä asumista sekä asumiseen liittyviä tavoitteita, toiveita, ongelmia ja mielipiteitä
- Yhteistyössä ympäristöministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö ja Nuorisoasuntoliitto NAL ry
 - Kyselyn toteutti Iro Research Oy
- Raportti löytyy: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-361-071-2>

Miten nuoret asuvat?

Taulukko 1. Asumistilanteen kehitys 1991–2025, prosenttia.

Asumistilanne	1991	1995	2005	2010	2014	2020	2025
Asuu yksin	24	27	32	31	33	47	36
Asuu vanhemman kanssa	27	29	19	23	18	15	18
Pariskunta ilman lapsia	28	26	32	29	30	24	29
Lapsiperhe	22	18	18	17	17	8	5
Muu	–	–	–	–	–	6	12

Miksi muutetaan pois lapsuudenkodista?

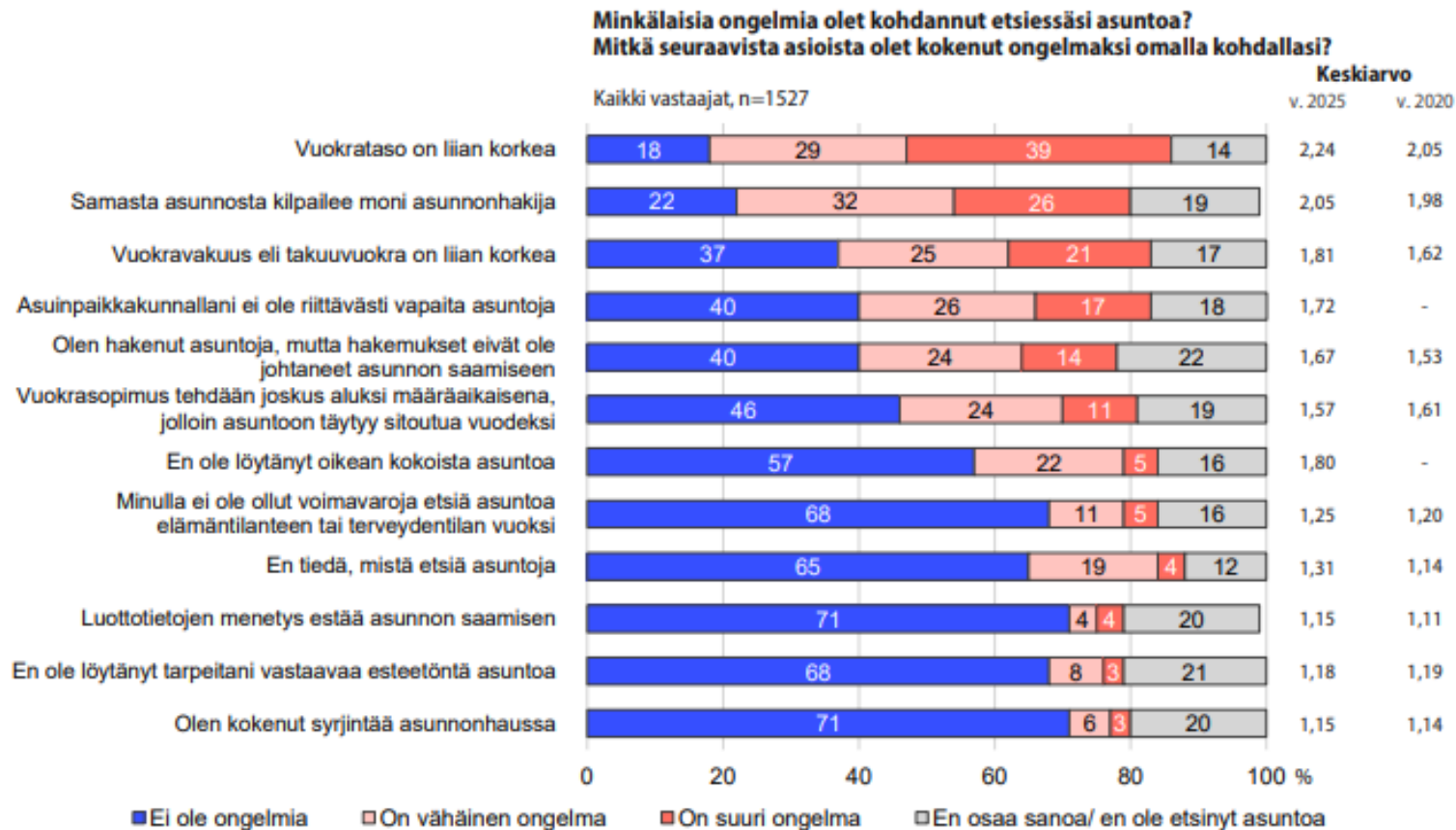
Taulukko 3. Poismuuton syyt 2014–2025. Ei asu lapsuudenkodissa, 2025 n=1 255, prosenttia.

Poismuuton syy	2014	2020	2025
Muutin toiselle paikkakunnalle opiskelun vuoksi	47	54	51
Halusin itsenäistyä	71	86	42
Muutin yhteen seurustelukumppanin tai puolison kanssa	28	24	17
Muutin toiselle paikkakunnalle töihin	11	14	8
Vanhempien luona asuminen ei ollut enää mahdollista	7	9	6
Vanhempien asunto oli ahdas	9	10	4
Vanhemmat muuttivat enkä muuttanut mukana	3	3	3

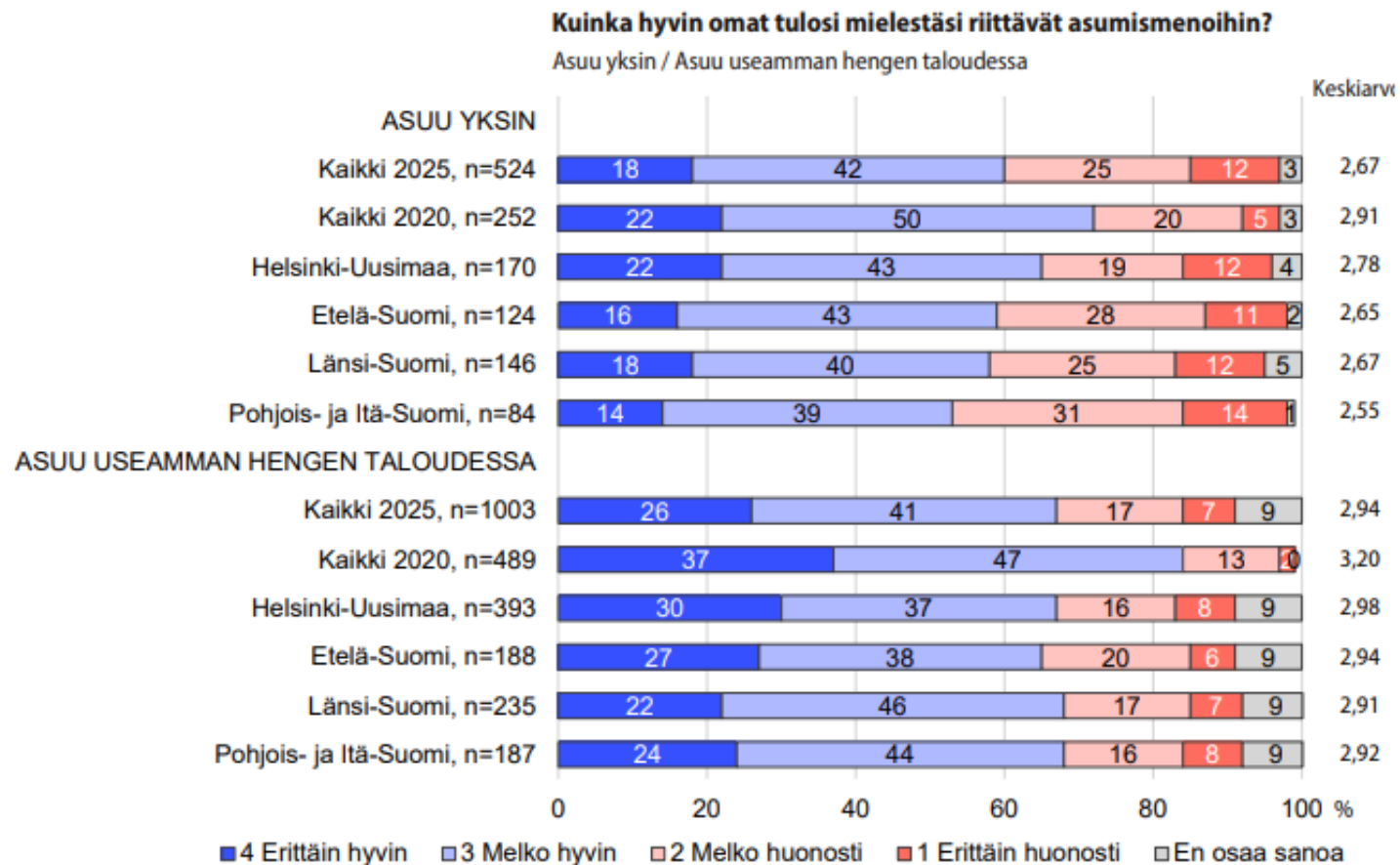
Mitä haasteita on asunnon etsimisessä?

Kuvio 18. Asunnon etsimiseen liittyvät ongelmat vuosina 2020 ja 2025.

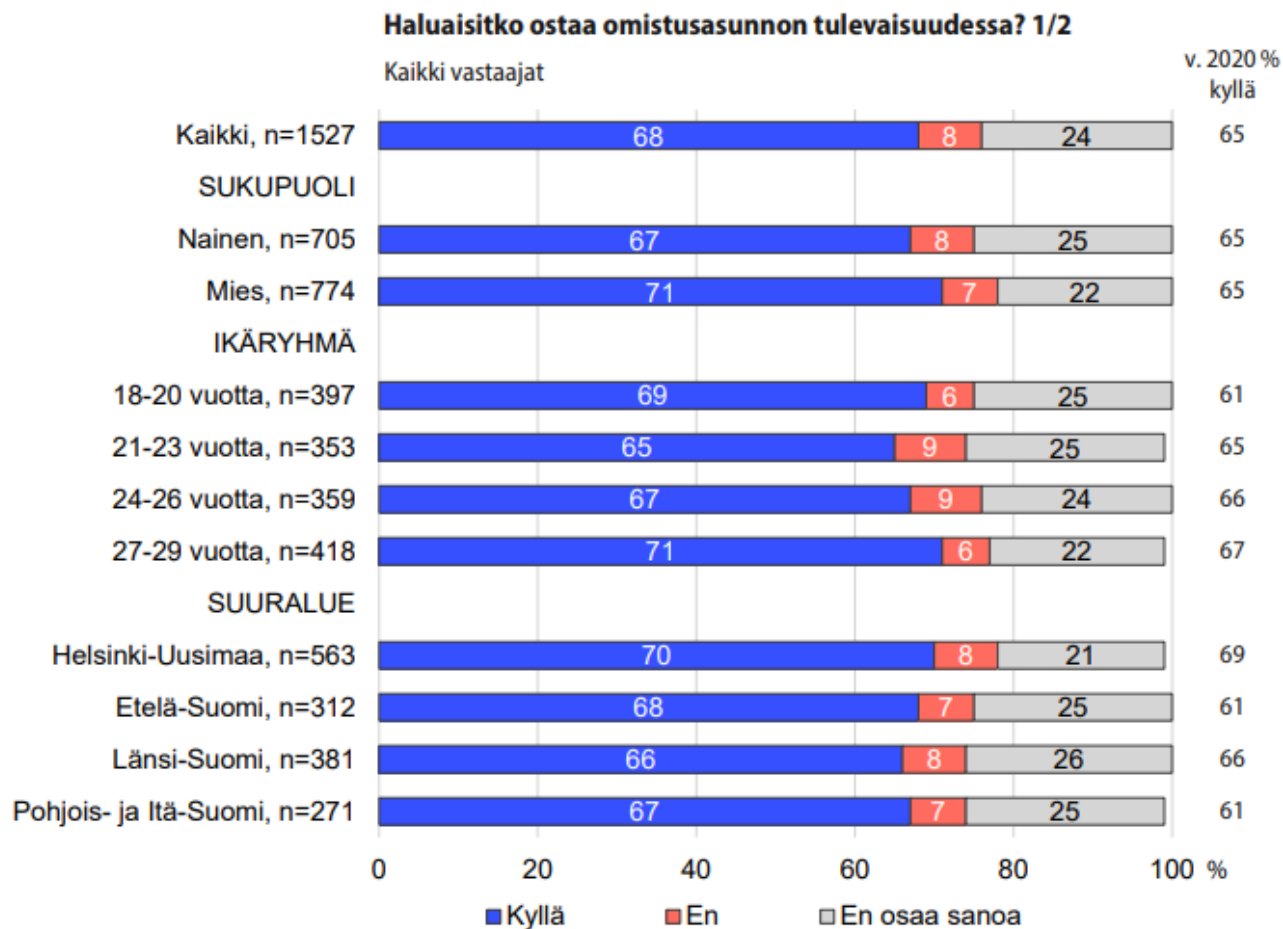
Miten nuoret selviävät asumismenoista?

Kuvio 41. Asumismenoista selviytyminen.

Mistä haaveillaan tulevaisuudessa?

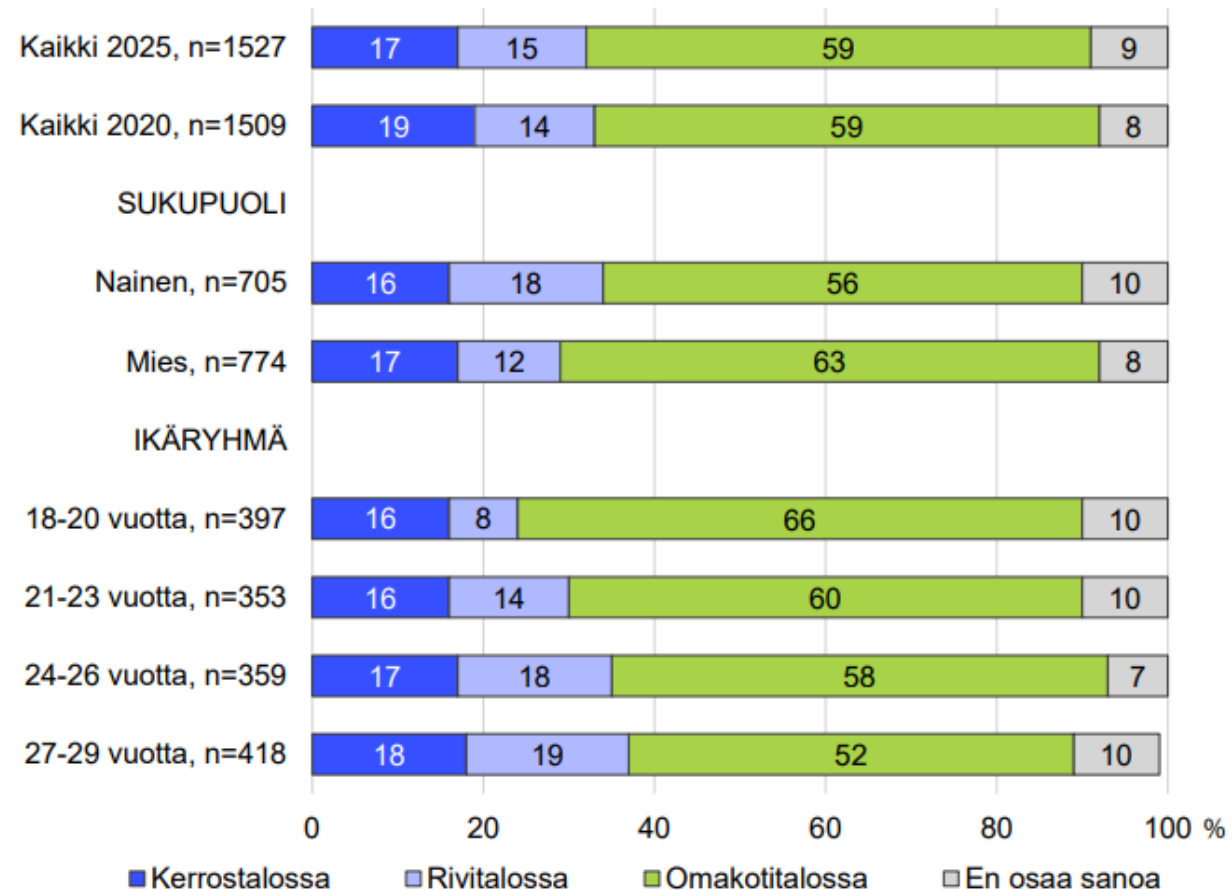
Kuvio 33. Omistusasunnon ostoaiheet, sukupuoli, ikäryhmä ja suuralue vuosina 2020 ja 2025.

Minkälaisesta asumismuodosta haaveillaan?

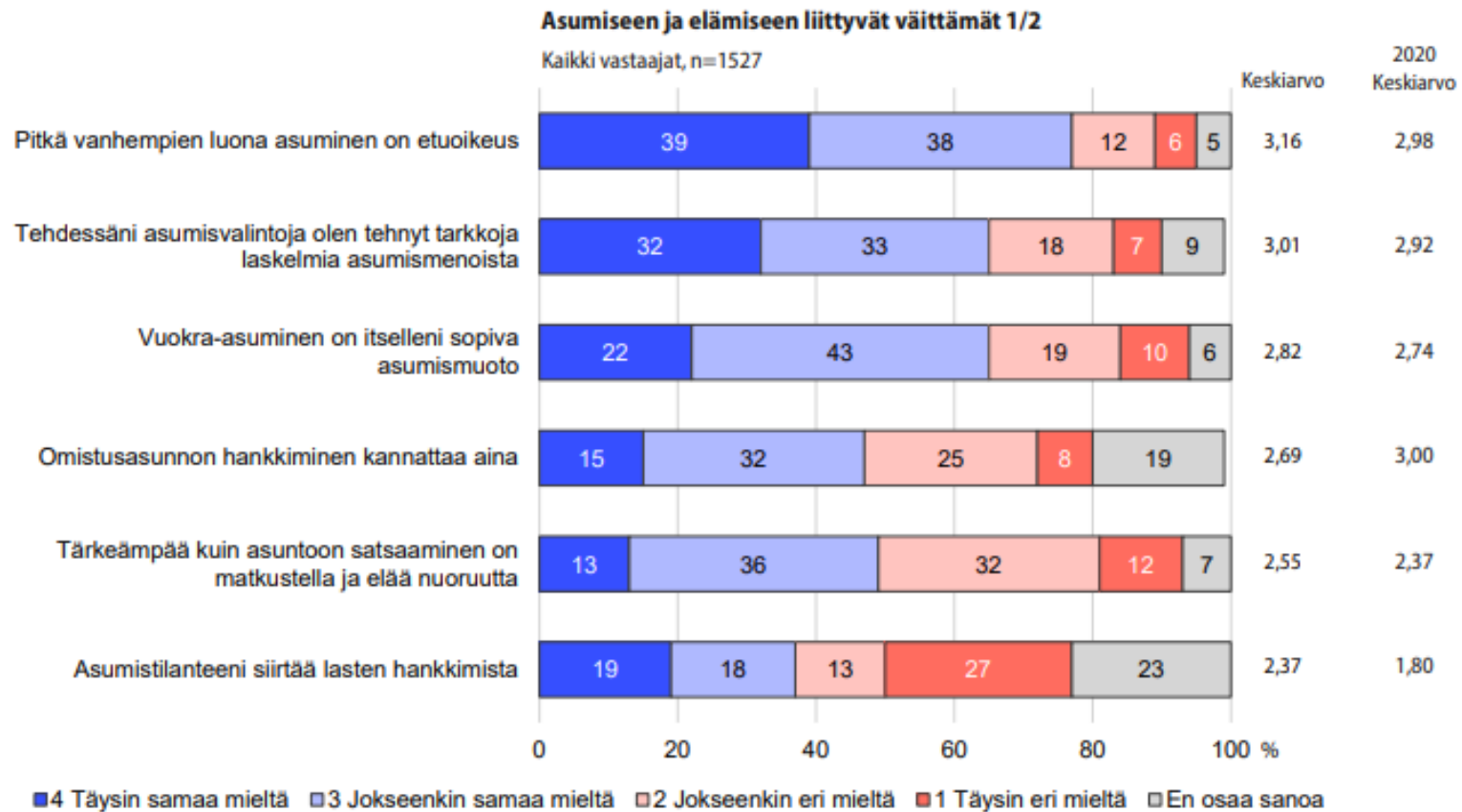
Missä seuraavista talotyypeistä mieluiten asuisit tulevaisuudessa? 1/3

Kaikki vastaajat

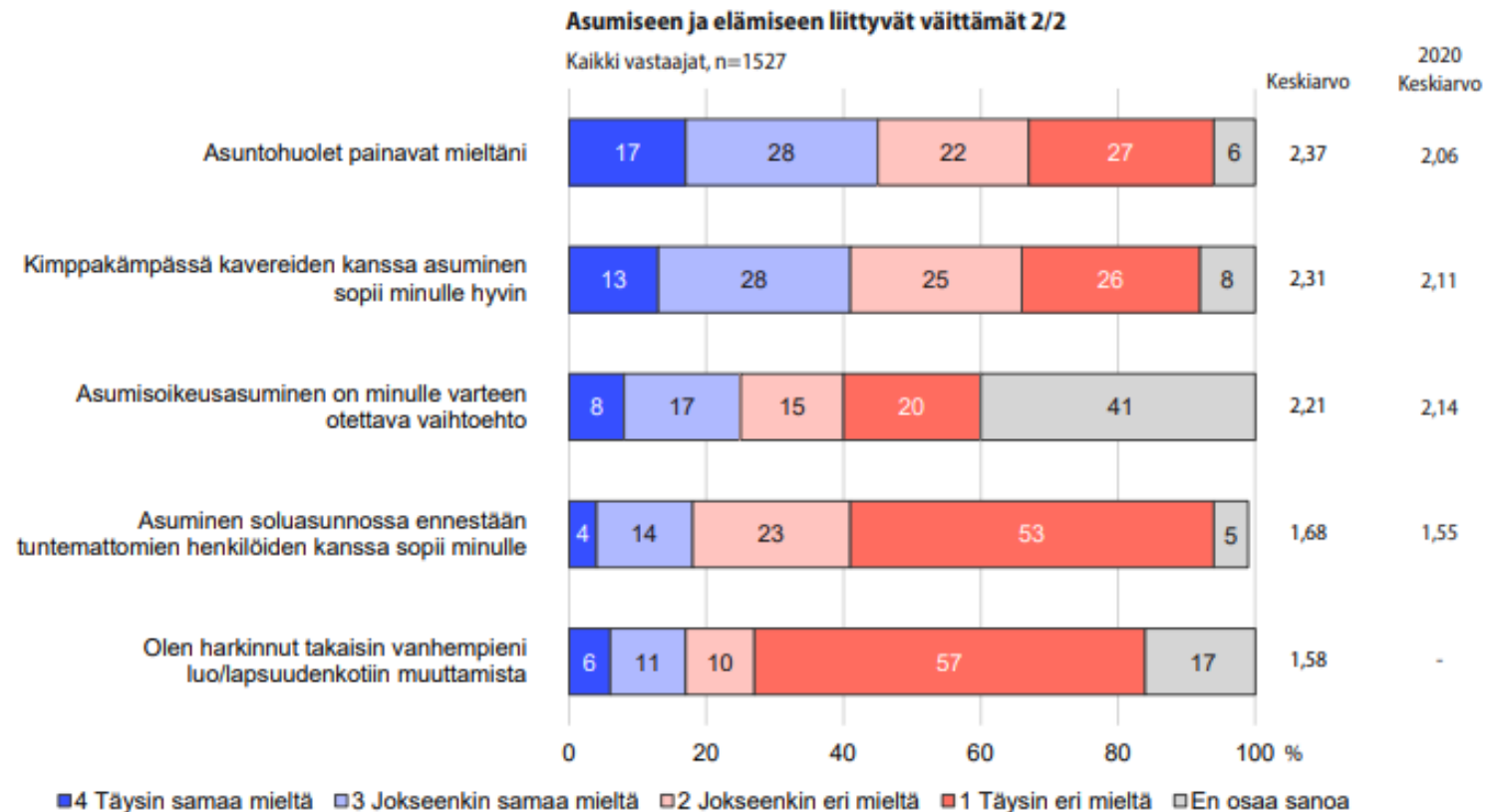
Mitä asumisesta ajatellaan? 1/2

Kuvio 55. Asumiseen liittyviä väittämiä 2020 ja 2025.

Mitä asumisesta ajatellaan? 2/2

Kuvio 56. Asumiseen liittyviä väittämiä 2020 ja 2025.

Kiitos!

Mikko.hytonen@gov.fi

Hanna.kettunen@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 4–10, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment